

14. marts 2011

Høring om stalking - onsdag den 16. marts 2011 kl. 13.45-13.55

” Ekspartner-stalking og Forældreansvarsloven”

Mødrehjælpens erfaringer med ekspartner-stalking

- Mødrehjælpen rådgiver hundredvis af voldsramte kvinder hvert år via vores rådgivnings- og behandlingstilbud - vi hjælper familierne ud af volden og behandler kvinder og børn efter de er flyttet fra den voldelige mand
- Og som sagt - så bliver volden til stalking, når kvinden flytter - i det her tilfælde ikke på krisecenter, hvilket blot gør hende og børnene endnu mere udsatte
- Eksempler på stalking fra ekspartner:
 - Verbale trusler
 - Forfølgelse og overvågning
 - Hundredvis af mails og sms'er
 - Falsk rygtespredning - til venner, kolleger, myndigheder
 - Brud på tilhold
 - Voldelige overfald
 - Og meget andet...
- Stort set alle kvinder i vores voldsprogram er udsat for stalking - først og fremmest som følge af, at de bliver nød til at have et samarbejde omkring børnene
- stalkingadfærden fra ekspartnerens side minder kvinderne om det, de var udsat for, mens de boede sammen med den voldelige partner, og bevirker at hun bliver retraumatiseret - hun og børnene får holdt liv i angsten og det gør det rigtig svært at behandle dem og hjælpe dem af med deres angst og traumer
- Vold og stalking har alvorlige konsekvenser - 66 % af kvinderne i Mødrehjælpens program har symptomer på PTSD - og næsten 90 % har stor risiko for at udvikle egentlig depression og angst
- Konsekvenserne er at de isolerer sig, de sygemelder sig, siger op, flytter osv. - deres liv mister meget værdi - de mister personlig frihed

Derfor bakker Mødrehjælpen op om kriminalisering af stalking

- Den nuværende lovgivning er ikke god nok - den beskytter krænkeren bedre end offeret og den er medvirkende årsag til at så mange familier holdes fast i den vold, som de forsøger at komme væk fra
- I Mødrehjælpen gør vi alt, hvad vi kan, for at rådgive kvinderne til at samle beviser - til at være meget strategiske i deres adfærd og deres måde at kommunikere på - men det er meget vanskeligt at hjælpe, fordi problemet ikke er anerkendt, det er svært at bevise og politiet mangler redskaber - og så handler man bare ikke særlig strategisk, når man er bange!

- Stalking skal kriminaliseres og defineres juridisk, så stalking hurtigere kan identificeres, så der kan handles og så bevisbyrden ikke påhviler offeret alene - og der skal ikke være en præmis om tilhold, det forsinker den nødvendige hjælp og det bliver alligevel ikke overholdt

Vores anbefalinger er...

- Der skal i langt højere grad tages udgangspunkt i ofrets reaktion end i krænkerens hensigt - blomster...
- Der skal ses på forløbet og den samlede adfærd - ikke på enkelte handlinger eller hændelser
- Og det er oplagt at lave screening - altså, en vurdering af både offer og den påståede krænker, når der er mistanke eller påstand om vold eller stalking - professionelle og rutinerede psykologer kan sagtens vurdere, om der er grundlag for at rejse sigtelse, beskytte ofret og iværksætte en undersøgelse
- Der er nogle få 'falske' anklager, og de vil sagtens kunne opdages med en indledende screening
- Retssikkerhed skal være det bærende element - og der mener jeg, det er en god pointe, at hvis det bliver nemmere at dømme, bliver det også nemmere at frikende! - så der ikke hænger en masse uafklarede falske beskyldninger og svæver
- Ikke mægling - for et stalker er det vigtigste at have kontakt til sit offer - uanset hvilken kontakt - så al kontakt skal undgås

Men man kan ikke kriminalisere stalking uden at se på forældreansvarsloven!

- Forældreansvarsloven bliver udnyttet ned i mindste detalje af folk, der stalker deres ekspartner
- loven fungerer som alibi for stalkeren i måneds- og årevis - og det er svært at bevise hensigten, fordi samarbejdet om barnet indebærer naturlig kontakt
- stalking af ekspartneren gennem børnene fandt naturligvis også sted før Forældreansvarsloven - men det er blevet nemmere pga. fælles forældremyndighed osv.
- eksempler:
 - det fælles forældreansvar er godt og naturligt for gode og helt almindelige skilsmisseforældre - men i de volds- og stalkingramte familier bliver det fælles ansvar brugt som middel til at bevare magt og dominans - der skal træffes fælles beslutninger og der skal hentes og bringes
 - som følge af Forældreansvarsloven kan sager om samvær og bopæl genoptages igen og igen - det er et oplagt og flittigt anvendt stalkingredskab og det giver masser af anledninger til at mødes, hvilket jo er det vigtigste for en stalker
 - bestemmelsen om samarbejdschikane bliver brugt som trussel, for at ofret ikke skal forsøge at fortælle om vold og stalking
- det er altså alle de gode og sympatiske hensigter, som bliver misbrugt - og det gør det svært at hjælpe, selv hvis stalking bliver kriminaliseret

Men det handler det heller ikke kun om at ændre loven

- ... men i høj grad også om viden hos politiet, i statsforvaltningerne, i kommunerne og andre myndigheder, der har med de her familier at gøre
- der mangler meget viden om hvordan man kan kende ofre og krænker, hvordan de opfører sig - og det har alvorlige konsekvenser, fordi man træffer nogle beslutninger, som ikke beskytter de rigtige, som kan være direkte farlige og som kan fastholde familier i vold
 - en voldelig mand - eller stalker - er ofte charmerende og veltalende, hjælpsom og lyttende og meget overbevisende, når der f.eks. skal træffes beslutninger om samvær og forældremyndighed
 - offeret derimod kan fremstå usammenhængende, introvert eller småhysterisk - og hun gør ofte meget irrationelle ting - det gør man nemlig, når man er bange - f.eks. hende, der skal udlevere til samvær og ser 'det mørke blik' i hans øjne, som han har, lige inden han slår - hun går hen og kysser ham, for det er det, hun altid har gjort, når han begyndte at virke truende - for det utrænede øje, er det svært at blive overbevist over alvoren, når hun går rundt og kysser ham, hun anklager for vold og stalking - men for det trænede øje, er det en typisk irrationel adfærd for én, som bare forsøger at overleve og beskytte sit barn
- pointen er, at det er ikke nok, at det står i loven, at vold og stalking er ulovligt - man skal også kunne kende det, ellers kan man ikke finde ud af, hvem man skal hjælpe og hvordan man skal hjælpe - og derfor er pointen om screening også vigtig!
- Og så er det naturligt vigtigt, at der er tilbud om rådgivning og behandling til ofrene og deres børn - for selvom vi med en ny lovgivning får større helt til at stoppe stalkerne, så hjælper det ikke ofrene af med de traumer og den angst, de har fået.